

bekjendtgjøre Budgetterne og Regnskaberne for hele Riget, men at lægge dem hen, holde dem skjulte og hemmelige, saaledes at man ikke kjender det Mindste til dem. Jeg troer, som sagt, at det kan være meget muligt, at man, naar man var nøie inde i hele Sagens Stilling, dog vilde finde, uagtet det tilsyneladende Urigtige i Regjeringens Forslag, at der kunde være Meget, som talte derfor, men jeg troer ikke, at man kan gaae ind paa denne Afgjørelse, medmindre man bliver nøiere oplyst om hele Sagens Stilling.

Bregendahl: Da den høitærede Indenrigsminister har henstillet til Overveelse af et Udvalg de Bemærkninger, som jeg fremsatte ved Lovforslaget, og hans Indvendinger derimod, og jeg saaledes ogsaa maa forudsætte, at der vil blive nedsat et Udvalg, skal jeg fatte mig meget kort. Naar den høitærede Indenrigsminister bemærkede, at den forandring, at Kjørslerne skulle anses præsterede, naar Bedkommende var mødt, uden Hensyn til, om der var udført Kjørsel, eller ikke, vilde bevirke en stor Forøgelse af Udgifterne, saa kan jeg i den Anledning kun beklage, at der ikke i Motiverne er anført de forskjellige calculerede Beløb, og Resultatet af de Indberetninger fra de forskjellige Egne, som Indenrigsministeren i saa Henseende har havt at støtte sig til. Sagen vilde da have været bedre oplyst. Naar iøvrigt saavel den arede Indenrigsminister, som det arede Medlem fra Nykøbing har meent, at det Forslag, jeg fremsatte, gik ud paa at berøve Staten al Control, og at Statskassen derved vilde være voldgiven til de communale Autoriteter, saa troer jeg ikke, at det er rigtigt; thi for det Første maatte den Bestillingsmand i Communen, som jeg nævnte, vel nærmest anses som Statens Repræsentant; det er jo nemlig Sognesogden, som har et meget væsentligt Tilsyn med disse Forrethninger, og han staaer jo under Øvrighedens Control, og endelig kommer dertil, at i Amtsraadet sidder ogsaa Amtmanden, og om han ogsaa paa mange Steder ikke har stor Betydning, saa fungerer han jo dog som Statens Repræsentant, og Hr. Indenrigsministeren vil dog vel ikke frakjende ham al Betydning. Dertil kom-

mer endelig, at jeg ikke har angivet Forslaget som endelig redigeret, det var jo en Bestemmelse, som kunde komme under Overveelse, om der ikke var en lettere Maade at stifte Staten det fornødne Tilsyn ved Godtgjoreffens Beregning, end ved denne storartede Commission for hele Landet. Naar Hr. Indenrigsministeren har paaberaabt sig Analogien af Bestemmelsen om Krigsskades Erstatning, saa maa jeg tillade mig at bemærke, at der er en meget væsentlig Forskjel mellem Erstatningen for Krigsskade og Erstatning for de Kjørsler, der her er Tale om. Ved Krigsskadesagen forelaa der ikke saadanne faste Momenter ved Bestemmelsen af Erstatningens Størrelse til de Enkelte, som der foreligger her; der var ikke sat en Maalestok, hvorved man ved et simpelt Regnestykke kunde finde, hvormegen Erstatning Enhver skulde have; her kan nemlig sættes en Maalestok, f. Ex. 1 Rbd. eller 9 Mk. for hver Kjørsel, og saa er det en meget let Sag at finde, hvormegen Erstatning der skal gives, naar man veed, hvormange Kjørsler der ere præsterede, men man har ikke en saadan Maalestok til at bestemme Erstatningens Størrelse ved Krigsskade, og derfor har man der fundet det nødvendigt, at der i den Commission, som var nedsat i Anledning af Stadeserstatningens Beregning, var et Element, som tog Deel i alle Commissionens Forhandlinger, for at der kunde komme en gjenneगाende Grundsætning tilstede. Dertil kommer endelig ogsaa den meget væsentlige Forskjel, at ved Krigsskadeserstatningen var der for flere Skadelidte Spørgsmaal om et Tab, som officerede deres hele økonomiske Velfærd, det er der derimod ikke Tale om her; jeg troer ikke, at man kan sige, at Nogens økonomiske Status vilde i væsentlig Grad være forrykket derved, at der ingen Erstatning blev givet for de Kjørsler, der vare præsterede for omtrent tre Aar siden, saa at der ogsaa er en meget væsentlig Forskjel i saa Henseende, hvorfor der kan være Meget, der taler for, at det kunde være rigtigt at bruge en anden Fremgangsmaade i dette Tilfælde end dengang, da der var Tale om Erstatning for Krigsskade; men, som sagt, Sagen vil jo komme under nærmere Overveelse, hvis Thinget vil nedsette et Udvalg.